

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta humanitních studií
Oponentský posudek

Název bakalářské práce: Vizuální prezentace Romů v českém tisku a její možný vliv na současné všeobecné postoje české veřejnosti

Studentka: Jana Pečenková

Vedoucí práce: Dr. Dana Moree

Oponentka: Mgr. Selma Muhič Dizdarevič, Ph.D.

Studentka si ve své bakalářské práci klade za cíl odpovědět na dvě výzkumné otázky, a sice: jaké metody, prvky či kompozice se nejčastěji vyskytují na fotografiích Romů v českém tisku a jak tyto jevy mohou působit na českou veřejnost, a tímto ovlivňovat její všeobecné postoje vůči této skupině. Samotná práce obsahuje 42 str. včetně literatury a pak poměrně rozsáhlou přílohu čítající 45 fotografií.

30 stránek práce je věnováno úvodu, otázkám vizuální sociologie a významu obrazu v dnešním světě, romské problematice obecně a otázkám její identity, metodám výzkumu, kdy samotný výzkum je zařazen do kapitoly Metody výzkumu. Jelikož studentka jako metodu použila kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kategorizaci a kódování, vyšla jí v závěru jedna tabulka, třídící fotografie dle přidělených kódů. Závěry z výzkumu pak čítají 6 stránek. Studentce se, dle mého názoru, podařilo odpovědět na první otázku, a sice na základě vybrané kategorizace roztrždit fotografie Romů a přidělit jim obvyklé či předpokládané typy působení. Na druhou otázku, pomocí své metody, studentka ani nemohla odpovědět. Sama ve vztahu k této otázce, které se věnuje na polovině stránky, opakovaně používá termín spekulace a odvolává se na to, že bakalářská práce má svá omezení. S tím nelze nesouhlasit, avšak ne pokud jde o základní cíle práce. Studentka se klidně mohla zaměřit pouze na první otázku a rozšířit počet snímků, které náhodně vybrala. Jedná se o 45 fotografií, které se objevily v českém tisku v předchozím roce (studentka neříká, jestli se jedná o kalendářní rok, či rok před skončením její práce) ze samozřejmě daleko většího a tím víc relevantního souboru fotografií.

Dále bych chtěla upozornit, že tabulka a graf nejsou ani očíslované, ani pojmenované a zdroj se objevuje v poznámce pod čarou. V žádném odkazu na literaturu, ale doslova ani na jenom místě, se neobjevuje číslo stránky, ani když studentka převzala, jako na str. 9, neočíslovanou a nepojmenovanou tabulku. Proto nemůžeme tušit, do jaké míry studentka používá vlastní slova, kdy převypráví a kdy přímo cituje. V seznamu literatury studentka uvádí sborníky, nikoliv, jako v průběhu práce, jednotlivé autory, kteří do sborníků přispívali, a pak udělá výjimku a někoho přece uvede i jako autora, což velmi komplikuje orientaci v použité literatuře.

Studentka tvrdí na str. 10, že, mimo jiné, konflikty mezi majoritní a romskou populací vznikají kvůli absenci teorie, která by rozdíl mezi nimi vysvětlila. Jak je to možné, by se mělo vysvětlit u obhajoby. Vzhledem k tomu, že je práce opravdu velmi skromná co do rozsahu, autorka se klidně mohla zabývat více faktory, které ke konfliktům přispívají.

Autorku chválím za dobré vysvětlení vzájemností problémů soužití dvou skupin.

Na str. 18 studentka říká, že globalizace umožňuje „v rámci společného jazyka (sic! - pozn. oponentky) zvláště požadavky na vlastní práva, prezentovat individuální či kolektivní charakteristiky, apod.“ Jak to globalizace dělá a navíc v rámci společného jazyka?

Proč studentka používá následující termín: metody spojené s ontologií snímku? Pokud termín převzala, proč uvedený autor používá termín ontologický pro kategorizaci použitých objektů?

Je trochu nekonzistentní, že všechny ostatní metody kategorizace snímků jsou obecné, pouze poslední je vztahena na Romy, proč?

Práce by měla končit závěrem, omezení výzkumu se mělo objevit v metodologii. V závěru se opakují kategorizace a výše uvedené spekulace. Z postupů, které autorka doporučuje do budoucna pro ověření výzkumu, si mohla vybrat alespoň jeden, a jeho prostřednictvím dospět k některým relevantním závěrům či se soustředit pouze na zkoumání vyššího počtu či delšího období pořizování fotografií.

Na konec, poděkování za odbornou pomoc při vypracování bakalářské práce by se nemělo objevit někde uprostřed práce a v poznámce pod čarou, nýbrž na začátku.

Téma této práce považuji za inovativní, přínosné a aktuální, ale celkově je práce příliš stručná a nedotažená. Doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 3.

V Praze 4.10.2009

Selma Muhič Dizdarevič